

Editor: Lucian BORLEANU

Redactor: Gh. ZARAFU

Coperta: Flory PREDA

Tehnoredactare: Florența SAVA

Copyright © Editura Blassco

Toate drepturile pentru ediția de față
sunt rezervate Editurii Blassco.

Reproducerea parțială sau integrală a textului
fără acordul editurii este interzisă și va fi pedepsită
conform legilor în vigoare.

Comenzile pot fi trimise pe adresa editurii:

Editura Blassco,

București, Str. Miron Costin nr. 19, Sector 1

Telefon/fax: 021.222.53.16

e-mail: comenzi@librarie-universala.ro

blasscoeditura@yahoo.ro

www.librarie-universala.ro

ISBN: 978-973-8968-77-6

P. DULFU

ISPRĂVILE LUI PĂCALĂ

*Printre-alte griji, necazuri, dacă n-or mai fi și glume
Și povesti pe lumea asta, ce s-or face biata lume?
La-i povestii jartec dulce, croava grăilor se alină
Tiepatu o clipă, două într-o țara mai senină.*

*Și povestii sub soare-dăruș – căle flori cântă mai sonezi!
Dar povestii așa frumoase, grădă unde mai roșiește,
Ca prin albele cârute ce-mătură a se câmpie,
Ale tale vâi și dealuri, mări frumoase, Românie?*

*O – de-alături macuri și porumbilor strabani,
Cu tlehe Cosăncuș și cu jeji albișii mănăci,
Căle ori copălașii-nă, lângă vatra te dăruș,
Nu știu să vă văd pe alți țări țării și țării țării!*

*Și speră tu te porle-n vedea unilor ce via și țării
Pentru cei din țării noastre, țării de povestii conștii,
Din acele ce-ori și cu țării țării țării țării țării,
Prins-un cu ureche, mări țării țării țării țării țării.*

Editura Blassco
București

„Respect pentru oameni și cărți

S-auzim, români, de bine! – isprăvitu-mi-am povestea

A făcut el, nu e vorbă, și pe urmă, de-ale lui,
Ghidușii nenumărate! Dar... pe toate să le spui?
Când aș sta să-nșir eu toate, câte el a săvârșit:
Povestirea-mi niciodată nu ar mai avea...sfârșit!

CUPRINS

	Cuvânt înainte	5
I.	Moștenirea	7
II.	Vânzarea	11
III.	Împărțirea comorii	15
IV.	Fuga	19
V.	Fluierul	23
VI.	Tocmeala	27
VII.	Caprele popii	32
VIII.	La oi	39
IX.	Boii lui Păcală	43
X.	Moara dracilor	48
XI.	Cucul	55
XII.	Evangelhia	58
XIII.	Răfuiala	61
XIV.	Mireasa	65
XV.	Păcală și Tândală	70
XVI.	Învierea morților	76
XVII.	Păcală însurat	80

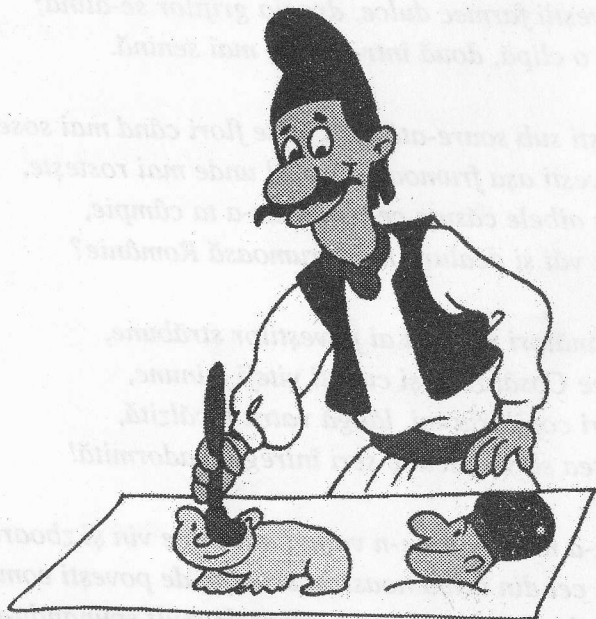
XVIII. Strechea	87
XIX. Prânzul	97
XX. Otrava	101
XXI. Rămășaguri cu-n boier	109
XXII. Alte rămășaguri	117
XXIII. La vatra părintească	124
XXIV. Păcală mare gospodar	135

5	Cuvânt înainte	I
7	Moștenirea	II
11	Vănturile	III
15	Împăratul comorilor	IV
19	Pușca	V
23	Plumb	VI
27	Tocmeala	VII
31	Capetele pocii	VIII
35	La oi	IX
39	Bonafacela	X
43	Moștenirea	XI
47	Cușca	XII
51	Evadarea	XIII
55	Război	XIV
59	Măști	XV
63	Păcală mare gospodar	XVI
67	Păcală mare gospodar	XVII

*Și spre-a nu se pierde-n valma anilor ce vin și zboară,
Pentru cei din urma noastră, scumpa de povești comoară,
Din acele ce-auzit-am pe bătrâni de mult spunându-mi,
Prins-am cu urechea una, ca s-o spun și eu la rândul-mi.*

*E povestea lui Păcală, năzdrăvanul din naștere,
Cela ce-n isprăvi istețe pe pământ pereche n-are;
Cel ce-n cale-i nici de oameni, nici de draci nu se-nspăimântă,
Ci-a juca pe toți mi-i face cum din fluier el le cântă.*

*Vreți s-o auziți întreagă? Adunați-vă deci roată,
Câți graiți aceeași limbă, dragi români din lumea toată!
Ce ne-am face tot cu-amaruri, dacă n-ar mai fi pe lume
Și câte-o poveste plină de-nveselitoare glume?*

I

MOȘTENIREA

Nu azi, nici ieri, hei! de-atuncea ap-a curs pe
Olt cam multă!

(Sănătate de la Domnul, celor care mă ascultă!)

Undeva p-aici, sub cerul scumpei noastre României,

Într-un sat trăia – se zice – un moșneag, ce-avea trei fii.

Cei mai vârstnici, de! ca lumea! când mai buni și când
mai răi,

Când mai dezghețați la minte, când mai proști, sărman de ei.

Cel mic însă ... altă fire! Suflet bun, dar mult poznaș.

Ca să facă el vreun lucru, cum se făptuiește, aș!

Toate le făcea sucite și pe dos, de te-ncruceai.

Un nătâng, un gură-cască îți părea – când îl vedeai.

Îi ieșeau la capăt însă toate așa de minunat,

Că de fapta-i săvârșită, locului stăteai mirat.

O plăcere-avea: de lacomi, de neghiobi, să-și răză-n lege!

Și, ca el, la gard prostia cine mai știa s-o lege?

„Năzdrăvan!” ziceau o seamă. Alții: „Ba e un ținut!”
Iar la urmă, toți: „Păcală” oamenii l-au poreclit.

Într-o zi, bătrânul și cheamă fiii lângă pat: „Mi-e rău!”
Mi-a venit pesemne ceasul... Rămâneți cu Dumnezeu!
Aș fi vrut, la despărțire, să vă las ceva strânsură,
Că eu știu ce greu o duce un sărac... și câte-ndură!
Dar în lume nu-i pe vrute, faci atât cât ți-e puterea.
După ani de străduințe, doar o vacă mi-e averea.
Stăpâniți-o pe Joiana, voi, băieți, când n-oi mai fi;
Între voi ca frați d-un tată, împărțiți-o cum veți ști!
Zise, și vroia nainte să-și urmeze cuvântarea.
Nemiloasa moarte însă i-a curmat pe veci suflarea.

.....

După ce l-au dus la groapă, băietanii... ce să facă?
Între dânșii cum să-mpartă, trei feciori, o biată vacă?
Cel mai mare, una, două, stăruia că numai lui,
Lui i se cuvine vaca și că n-o dă nimănui;
Fiindcă el doar-a-ngrijit-o, de pe când era vițea!
„Ba să fie cu iertare! mijlociu-i răspundea.
Drept la vacă eu am singur, scumpe frate! mă-nțelegi?
Că de treburile casei eu văzut-am, ani întregi.
Și pe bietul tata, cine? – cât a stat bolnav în pat,
Până când închise ochii, – nu tot eu l-am căutat?”

D-alde-acestea multe încă cei doi frați își tot spuneau,
Iar Păcală?... sta deoparte, i-asculta cum se sfădeau.

Isprăvile lui Păcală

„Ho! grăi-n sfârșit ăl mare, că s-adună lumea-n drum!
Ia să ne-mpăcăm mai bine.”

„De! să ne-mpăcăm! dar cum?”

Lesne!... Pân' să vie vaca de pe câmp, de la mâncare,
Hai câte-un ocol în curte să ne facem fiecare.
Și-ntr-al cui ocol va pune dânsa mai întâi piciorul,
Din noi trei acela singur îi va fi stăpânitorul.
„Haidem!” zise mijlociul. „Zău cuminte socoteală!
Unde i-o plăcea Joiane!...”

„Dar tu ce zici, măi Păcală?”

„Ce să zic? răspunse-acesta. Fie cum ați chibzuit!”
„Bun de tot! cel mare-n sine se gândește mulțumit.
Eu, o să-mi așez ocolul lângă poartă chiar, colea.
Las' că știu eu pe Joiana cum s-o trag în partea mea!”

Mijlociul, tot cam astfel se gândea și el să facă.
Și-amândoi, c-un „Doamne-ajută” grabnic în pădure pleacă.
Taie, cară la spinare: fagi mai tineri și stejari;
Din stejari, din fagi, cu barda, lați își făuresc și pari.
Și-nspre sear-aveau în curte amândoi câte-un ocol,
Chiar cum intri lângă poartă. He, dar cum? Ocolul gol?
Ce să cate-n el Joiana? ... Fuga!... în ocoluri pun
Și nutreț: otavă unul, altul: fân de cel mai bun.
„Iac-așa!... să-i placă vacii!...”

Iar Păcală, al lor frate?

Sub un plop în vremea asta s-odihnea trântit pe spate.
Numai când văzu că dânșii isprăvit-au munca grea,
Merse și el de-și aduse, din huceag, ce-i trebuia:
Ramuri tinere-nfrunzite, de răchită, de stejar;

Respe Și-nighebă din ele-acolo pe-apucatele-un frunzar.
Doar atâta... alt-nimica înăuntru n-a mai pus.

.....

Soarele-asfințea departe, dup-o culme din apus.
Și Joiana iat-o, vine de la câmp spre cas-alene.
A intrat pe poartă-n curte. Ei, acu-i acu, măi nene!
Peste cine-o da norocul? Frații, muți privesc la ea.
„În ocolul meu intra-va...” cel mai mare se gândea.
Tot așa și mijlociul... Aș! spre-ocoalele cu fân
Ea se uită-abia în treacăt, mirosindu-le puțin.
Apoi, haide, la frunzarul lui Păcală drept se duce,
Intră veselă și-ncepe frunze tinere să-mbuce.
„Ha-ha-ha!... vedeți? Păcală începu râzând să zică,
După prea mult cine-aleargă, se alege cu nimică!“
Frații-i, tremurau de ciudă; însă ce puteau să facă?

Și-a rămas din ziua ceea singur el stăpân pe vacă.

II

VÂNZAREA

Scoală-te din somn, băiete, când de ziuă s-a
crăpat,

Du la iarbă pe Joiana, să ți-o duci la adăpat!...
Uite-o! vrea să intre în holdă... n-o lăsa la grâu... aleargă!
Noaptea: vezi, din bătătură, vrun om rău să nu ți-o șteargă!
Trebuia, și zi și noapte, slugă, păzitor să-i fie.
Nu era făcut el însă după d-astea să se ție!
„Să mă zbucium eu atâta, pentr-o vacă?... Până când?...
Și de ce, la urma urmei?...Ia mai bine hai s-o vând!
Să mă scap!...”

Așa Păcală, hotărându-se-ntr-o zi,
Își luă de funie vaca, și-nspre târg cu ea porni.

De acasă,-n zori de ziuă, el plecă pe vreme bună,
Dar l-amiazi, printr-o pădure, îl ajunse o furtună;
Nori de plumb într-o clipită au cuprins țaria toată,
Vântul clătina copacii, mai din rădăcini să-i scoată.

„Unde să mai merg acuma pe o vreme-atât de grea?
Pân' la târg e cale lungă încă!“ băietanul se gândea.
Vede un stejar alături... nalt! cu trunchiul scorburos.
„Ia să mă opresc oleacă sub acest copac stufos...“
Și legând-o pe Joiana de-a stejarului tulpină,
El își lasă jos, pe iarbă, trupul dornic de hodină.
Stă ce stă culcat, cu mâna căpătâi, și-adoarme dus...
Fulgere brăzdau tăria. Vântul vâjâia pe sus.
Clătinat de vânt stejarul, îndelung a scârțâit.
Lui Păcală-n somn, copacul îi părea c-ar fi vorbit.
Și: – Aud?... ce-ai spus? îi zice, iute capul ridicând,
Este de vânzare vaca – tu mă-ntrebi – și cum o vând?
Ai ghicit!... E de vânzare!... Să o cumperi dacă vrei,
Nu-ți cer mult pe ea, stejare... numai: *șaptezeci de lei*.
Vântul, care-și domolise puțințel a sa mânie,
Prinde-a bate iar prin ramuri, parcă și mai cu tărie.
Scăâârți! făcu din nou stejarul. Iar Păcală: – Nu vrei, hai?
Șaptezeci de lei e prea mult? Numai *patruzeci* îmi dai?
Dă-mi-i!... na-ți-o și cu atâta!

Dar copacul, iarăși: *Scaaârți!*
– Ce? Parale n-ai acuma? Să te-aștept, zici, până marți?
Bine, nu e lucru mare...Până marți... te-ngăduiesc!
Numai, vezi, la ziua asta, banii gata să-i găsesc.
Mă-nțelegi? Să n-avem vorbe! Și-acolo-n pădurea deasă
Sub stejar lăsându-și vaca: „Bun rămas!“ porni spre casă.
Frații-i, cum îl văd că vine: – Unde-i vaca?

– Iaca-am dat-o.
– Cui? Cu ce preț?
– În pădure, un stejar mi-a cumpărat-o.

Patruzeci de lei pe dânsa o să-mi deie, marți, mi-a zis...
– Cum? Ce spui? Ești beat, măi frate? Sau ne iei
pe semne-n răs!
– Dacă nu vreți, nu mă credeți! le-a răspuns el liniștit.
– Tii!... cei doi se minunează. E nebun... s-a mântuit!
Om cu mintea-ntreagă poate astfel de prostii să facă?
P-așteptare – auzi! – să vândă, cui? unui stejar o vacă!
Trasu-ne-ai pe sfoară zdravăn, mai deunăzi, la împărțeală,
Dar acuma cu vânzarea... o pățiși și tu, Păcală!
Și pe când vorbeau cam astfel cei mari, în a lor privire
Se zărea lucind o rază de nespusă mulțumire.
Dânsul... ce să zică? Tace. Apoi marți în zori de zi,
C-un topor în mână, haide! spre pădure-ntins porni.
Când ajunse la stejarul unde vaca și-o lăsase:
Funia doar acolo, ruptă...Vaca?... nicăieri. Plecase!
– Ei, stejare, banii, iute!

Ci stejarul, iarăși: *Scaaârți!*
– Va să zică, nici acuma n-ai parale? Marți? Tot marți?!
Ira!... ști ce? Hai, mai treacă, până marțea care vine.
Dar de nu te ții de vorbă nici atunci, o pați cu mine!
Marțea următoare însă, când s-a dus din nou să ceară,
Scaaârți! făcu din nou stejarul.

– Cum?... nici astăzi?... marți vrei, iară?
A, copacule nemernic!...ia stăi, că te-nvăț eu minte!
Știu că nu mai porți cu vorba, tu, pe nimeni d-azi nainte.
Și zicând acestea, trage-i!... cu toporul ascuțit,
Arde-!... până când stejarul... la pământ s-a prăbușit.
Iar atunci, la rădăcină, ochii când și-i ațintește,
Colo-n scorbura-nnegrită, jos, Păcală... ce zărește?